

En ny världsordning på gång?

Innehåll

Introduktion	1
Xi Jinpings diplomatiska offensiv – och sedan en stor militärparad.....	2
Xi Jinpings anti-amerikanska party. En ny värld på väg att ta form	4
Xi och Putin: Bakom den strategiska vänskapen	6
Indien i valet och kvalet mellan Kina och USA	9

Introduktion

Brics¹ och *Shanghai Cooperation Organisation* (SCO)² håller på att förändra världen.³

SCO:s Tianjin-toppmöte (i Kina) är en ny milstolpe i den utveckling som pågått i flera år, fram tills nu främst via Brics, se:

Sylvie Kaufmann: [Ny maktbalans Nord-Syd. Och det går undan ...](#) (2023)

Martine Orange: [Brics till attack mot dollarns diktatur](#) (2023)

[Brics, Ryssland och Iran](#) Artikelsamling (2024)

[Moskva, Beijing och Washington – den globala maktbalansen i förändring.](#) (maj 2025)

Det finns flera faktorer som medverkat till och underlättat denna utveckling under det senaste året, inte minst Trumps handelskrig⁴ och utrikespolitik som skapat stor oreda.

Trump tror att tullar är ett universalmedel för att uppnå målet att ”Make America great again”, fast det i själva verket skadar den internationella handeln, tvingar många länder att hitta andra handelspartners vilket i synnerhet medför svåra problem för den amerikanska ekonomin (skadar både import och export, vilket leder till inflation, arbetslöshet m m)⁵.

Likaså medför Trumps utrikespolitik stora problem – där han t o m hotat med att annektera Grönland, Kanada och Gaza – som har lett till att USA:s traditionella allierade (t ex Europa⁶, Kanada och Indien!) insett att man inte kan lita på USA i fortsättningen, samtidigt som hans velande vad gäller kriget i Ukraina och flirtande med Putin och andra diktatorer främst gynnar de senare.

Artiklarnas nedan handlar om det senaste SCO-toppmötet, som måste betraktas som en stor framgång för Kina som nu ser en gyllene chans att bryta USA:s supermaktsstatus och under kinesiskt ledarskap skapa den ”multipolära” värld, som man så länge strävat efter. En mycket viktig faktor i detta är Indien, som traditionellt haft dåliga relationer till Kina, men som denna gång vänt USA ryggen och i stället försöker komma överens med sin ärkefiende.

¹ Svenska Wikipedia: [Brics](#)

² Svenska Wikipedia: [Shanghai Co-operation Organisation](#)

³ Brics framställer sig självt som det Globala syds röst som utmanar västliga finansinstitutioner och strävar efter att skapa ett alternativ till dollarn. SCO grundades 2001 av Kina och Ryssland som en eurasisksk internationell politisk och ekonomisk säkerhets- och försvarsorganisation.

⁴ [Trump hotar omvärlden med strafftullar](#), [Trump's ”Liberation Day”](#) och [Trump vinglar hit och dit](#) (artikelsamlingar)

⁵ [Hundra dagar med Trump – och sedan?](#)

⁶ [Trump versus Europeiska unionen](#) (artikelsamling)

Xi Jinpings diplomatiska offensiv – och sedan en stor militärparad

Arnaud Vaulerin, *Libération*, 1 september 2025

Den 31 augusti och 1 september ledde Kinas president i Tianjin toppmötet inom *Shanghai Cooperation Organisation*. Ett forum som inte minst präglades av närvaron av Indiens premiärminister Narendra Modi och Rysslands president Vladimir Putin. Mötet stärker Kinas inflytande på den internationella scenen och ökar rivaliteten med USA.

Han hade hamnat i skuggan, bortglömd, närmast utsuddad. Inför Trumps skrävlande på handelns område, Putins krigiska utspel och Modis självsäkra löften verkade Kinas Xi Jinping i flera månader helt borta från den internationella scenen.

Nu har han på spektakulärt sätt återtagit taktpinnen genom att göra sig till den store organisatören av toppmötet inom *Shanghai Cooperation Organisation*, SCO. För att sedan i onsdags hålla i en storslagen militärparad i Beijing på 80-årsdagen av segern i ”det kinesiska folkets motståndskrig mot den japanska aggressionen och mot fascismen”.⁷

I Tianjin välkomnade Xi 26 stats- och regeringschefer (tio medlemmar av SCO och 16 samarbetspartners eller observatörer) till megastaden i nordöstra Kina

På det officiella fotot tronade Kinas president i mitten av en samling politiska ledare vars länder står för drygt en tredjedel av jordens befolkning och en fjärdedel av den samlade BNP:n i världen.

Motverka USA:s hegemoni

”Toppmötet är en stor show för Xi Jinping, en PR-tillställning av stort format. Det har förekommit spekulationer om hans hälsa, om en eventuell stroke”, säger sinologen Emmanuel Lincot, forskningschef vid det utrikespolitiska institutet Iris. ”Det talades också om att han hamnat offside inom politbyrån, framför allt efter att ett möte där det i slutet av juni framhölls vikten av ett mer kollegialt styre. Det talades till och med om en statskupp. Men nu har han gjort klart att det är han och ingen annan som för befälet ombord och att Kina fortfarande är giganten inom SCO vid sidan av ett svagt Ryssland.”

Toppmötet inom SCO blev ett tillfälle för Xi att inför resten av världen visa Kinas diplomatiska betydelse. Det gjorde det också möjligt att gentemot länderna i det Globala syd visa att en annan internationell ordning är möjlig. Mot Väst, med USA i spetsen, vill Xi Jinpings regim ställa mängden nationer.

SCO bildades 2001 med ekonomiska, säkerhetsmässiga och anti-terroristiska mål, men har också blivit ett forum av stater med inriktning på att motverka USA:s hegemoni. Det handelskrig Trump inlett efter sin återkomst till Vita huset och hans nyckfulla agerande har också stärkt argumenten för ökad sammanhållning inom SCO.

Växande rivalitet

Det är den tolkningen som bör göras av Xi:s uttalanden från tribunen i Tianjin i måndags. Då spelade han rollen av förständig och saklig ledare och pläderade för ”en mer rättvis och rimlig internationell ordning”.

Enligt vad statsmedierna uppger önskade Xi att medlemmarna skulle ”motverka kalla krigsstämningarna, konfrontationen mellan blocken och skrämseltaktik”. Han uppmanade dem också att ”stödja det multi-laterala systemet med handel inom Världshandelsorganisationen”

⁷ Militärparaden i bilder: [In pictures: China's 80th Victory Day parade](#) (CNN)

och försvarade ”ett jämlikt och reglerat multi-polärt system”. Med andra ord uttalanden riktade mot, utan att nämna det, Trumps USA och åter igen ett framhävande av den växande rivaliteten mellan Washington och Beijing.

Xi visade också sin pragmatiska sida. Han tillkännagav att hans land i år kommer att ge gratis bistånd på 2 miljarder yuan (cirka 240 miljoner euro) till medlemmarna av SCO och ytterligare 10 miljarder yuan i lån till ett bankkonsortium inom SCO. I sin strävan att motverka USA:s hegemoni och kringgå den amerikanska dollarn manade han vidare till skapande av en ny utvecklingsbank inom SCO. Den skulle ge möjlighet att införa ett alternativt betalningssystem i stånd att begränsa verkningarna av sanktioner.

Säkerhetsmässigt talade Xi för bildande av ett center för att motverka hoten mot säkerheten och ett annat med ansvar för kampen mot narkotikahandel. Kinas president meddelade också att hans land kommer att skapa ett center för utveckling av AI åt medlemmarna av SCO. Dessa inbjöds också att delta i arbetet på en kinesisk forskningsstation i rymden.

”Dansen mellan draken och elefanten”

”Givetvis finns det gemensamma intressen ekonomiskt och säkerhetsmässigt mellan alla dessa länder, men man får inte missbedöma SCO:s betydelse. Det är inget svar på Nato”, säger Emmanuel Lincot. ”SCO har inget innanför kavajen. Det är inte en gemensam militär styrka och strategiskt har den, för ögonblicket, inte mycket att komma med.”

Även om toppmötet var en högtidsstund för Kina blev det också tillfälle till att putsa upp fasaden för en del ledare som blivit parias: Vladimir Putin hade ju redan tidigare blivit undfägnad under mötet med Trump i Alaska, men här föll också en del av glansen på Irans president Massoud Pezeshkian. Mötet i Tianjin gjorde det också möjligt för arvfienterna Indien och Pakistan att umgås ett tag efter att i april ha konfronterat varandra i Kashmir.

För Kina var en av de stora framgångarna med detta forum att Indiens premiärminister Narendra Modi deltog. Hans senaste besök i Kina skedde 2018. Två år senare drabbade de båda asiatiska jättarna samman militärt längs gräsen, vilket resulterade i minst 20 döda och ett dussintal sårade. 2023 nobbade Xi Brics-ländernas toppmöte i Indien.

Nu har Delhi och Beijing något gemensamt, trycket från USA:s tullar. Efter sanktionerna mot Kina har Trump infört höga tullar på indiska varor som bestraffning för att Modis regering köper rysk oja. ”Med tullar på 50 procent störtar Trump indierna i armarna på Kina. Han förstör månader av närmande mellan Washington och Delhi”, säger Emmanuel Lincot.

Xi och Modi träffades på tu man hand i Tianjin. Kinas ledare försäkrade att relationerna förbättras hela tiden så länge Kina och Indien betraktar varandra ”som samarbetspartners och inte som rivaler” och fokuserar på ”utveckling i stället för på hotelser”. Och Xi talade till och med om samarbetet som ”en dans mellan draken och elefanten” med 2,8 miljarder människor bakom sig.

Kinesisk dominans

Men de varmare relationerna mellan Kina och Indien har också att göra med Indiens beroende av Kina, som idag leder till att man får finna sig i kinesisk dominans – vilket ju kan bli ett problem för dess strategiska autonomi – snarare än att Indien skulle försöka spela ut Beijing mot Washington”, skriver Indienkännaren Christophe Jaffrelot i en lång analys i tidskriften *Le Grand Continent*.

Om det behövdes en illustration till detta beroende räcker det med att hänvisa till det besök Kinas utrikesminister Wang Yi nyligen gjorde i Indien. Han reste dit före toppmötet i Tianjin och lovade då att tillgodose Indiens behov av den sorts sällsynta mineraler som krävs för tillverkning av högteknologiska varor, ett område där Indien hamnat på efterkälken.

Kineserna skulle vilja ”införliva Indien mer i projektet med de nya sidenvägarna”, säger Emmanuel Lincot. ”Delhi har hela tiden ställt sig utanför kinesernas projekt och hittills förordat ett motsvarat projekt mellan Indien och Stilla havs-länderna, som ju också backas upp av Väst.”

Det kinesisk-indiska närmandet pryder förvisso de officiella fotona från toppmötet. Men det går inte att dölja alla tvisteämnen som finns mellan de båda jättarna. ”Sammandrabbningarna kring en gräns som sträcker sig över 3 800 kilometer är många och återkommande. Sen kompliceras bilden också av dammprojekten i Tibet och Dalai Lamas närvaro”, säger Emmanuel Lincot. För att inte tala om att Beijing utan omsvep uttalade sitt stöd till Pakistan under stridigheterna i Kashmir i våras. Inte utan att det finns risk för att man trampar varandra på tårna i dansen mellan draken och elefanten.

SCO-medlemmar. Licens: [Prime Minister's Office \(GODL-India\)](#)

Xi Jinpings anti-amerikanska party. En ny värld på väg att ta form

The Economist, 3 september 2025

Man tror kanske att det ställe där nationella ledare träffas för att samtala om världens framtid vore Washington D.C. eller kanske FN-högkvarteret i New York. Men faktum är att det är Kinas president Xi Jinping som stått värd för över 20 presidenter och premiärministrar i Kina. En ny verklighet är på väg att ta form.

Det formella motivet för samlingen är ett toppmöte inom Shanghai Cooperation Organisation (SCO) i Tianjin, följt att högtidlighållandet av 80-årsdagen av slutet på andra världskriget med en militärparad på Tienanmen-torget den 3 september.

För Kinas president har mötet en annan betydelse. Det visar, säger han, att Kina blivit en global ledare och källa till stabilitet och välstånd. Idag är det, enligt Xi Jinping, USA som står för osäkerhet. Det är ju USA som startat ett handelskrig med nästan varenda en och som undergräver sitt eget nätverk av militärallianser och säkerhetsmässiga partnerskap.

Xi Jinpings gästlista är imponerande. Det är en av de största samlingarna av enväldshärskare någonsin med Rysslands Vladimir Putin, Irans Massoud Pezeshkian och Belarus Alexander

Lukasjenko på plats. Och Nordkoreas Kim Jong Un kom i ett bepansrat tåg på sitt första besök i Kina sedan 2019.

Än mer slående är närvaron av ledare för länder som de senaste decennierna lutat mer åt Väst, som Turkiet, Egypten och Vietnam. Och allra viktigast Indiens premiärminister Narendra Modi som ett tecken på att Indien är på väg bort från USA för att närma sig Kina. Detta till följd av Donald Trumps katastrofala dubbelfel där han utsatt Indien för skyhöga tullar och omfamnat landets fiende Pakistan efter stridigheterna i maj.

Xi Jinpings anspråk på att leda en global koalition av USA-skeptiska länder är inte lika enastående som det kan förefalla. Men Kinas tal om att vara ett stabilitetens ankare slår an – i varje fall i relativa termer. Landet är redan största handelspartner för de flesta av gästerna på mötet och det är också fallet med ytterligare cirka 100 stater runt om på jorden. Medan Trump-administrationen driver en intensiv kampanj av ekonomisk krigföring mot sina handelspartners förefaller Kinas syndalista av merkantilism och statskapitalism jämförelsevis harmlös.

Det råder också en nymornad enhet mot sanktioner, bland annat mot de utom-territoriella hot USA använder för att bestraffa enskilda, företag och länder via det dollar-baserade finansiella systemet och tech-plattformar. Trump använder dem alltmer ohämmat och utan någon förutsägbar laglig process eller institutionellt ramverk. Ryssland, och i ökande utsträckning Kina, håller redan på att upphöra med betalning i dollar. Att skapa ett pålitligt, effektivt alternativt internationellt system är en stor utmaning, kanske omöjlig, särskilt för regimer som inte är några rättssamhällen. Men fler och fler länder börjar intressera sig för andra möjligheter än USA:s dollarsystem. Till och med EU talar om en ”global euro”. Och allt färre länder är intresserade av att följa USA:s sanktionspolitik.

Militärt är enheten mindre imponerande. Bara en liten uppsättning länder, främst envälden, kommer att närvara på paraden på Tiananmen-torget i Beijing. Indien kommer inte att vara på plats och där oroar man sig för Kinas militära satsningar efter skärmytslingar vid den gemensamma gränsen i Himalaya.

Om enväldshärskarna stannar kvar tillräckligt länge på paraden i Beijing kommer de att hitta åtskilligt att käbbla om. De som gränsar till Kina kommer att med blandade känslor få se rulla fram det senaste i missilväg som Folkets befrielsearmé kan ståta med. Och samarbetet på säkerhetsområdet stärks mellan enväldshärskarna. Ryssland och Nordkorea arbetar på rymd- och satellitsystem. I utbyte mot kinesiskt stöd i Ukraina tros Ryssland vara i färd med att erbjuda alltmer av sin mest känsliga militära teknologi, inklusive framdrivningssystem för ubåtar och luftförsvaret.

Den svagaste biten i Xi Jinpings satsning rör internationella institutioner och regler. Han har precis förklarat att ”globalt styre står vid ett nytt vägsval”. Statliga medier vill att Kina ska samarbeta med ”likasinnade länder, bestämt slå vakt om syftet med och principerna i FN-stadgan och skapa ett mer rättvist och jämlikt globalt system”. Även om det sveps in i tal om multi-lateralism är det kodord för en världsordning gynnsamt inställd till Kina där stormakter, bl a Folkrepubliken, har taktipinnen och åtnjuter mer rättigheter än små stater. Och få länder i Asien vill se en region dominerad av Kina.

Alla som infunnit sig när Xi Jinping slår på stort håller inte med varandra i alla frågor. SCO är långt ifrån någon allians à la Nato. Förutom motståndet mot eller missnöjet med Trumps USA har de länderna ofta inte mycket gemensamt.

Men att samla skilda parter med skilda intressen är inte något tecken på svaghet. Det är vad bara supermakter är i stånd till. Ett evenemang med stora delar av världen på plats i Tianjin och Beijing hade varit otänkbart för bara fem år sedan. Xi Jinpings gästlista är inget bevis på

att Kina ännu leder någon ny världsordning. Men den visar hur stor skada Donald Trump åsamkat USA:s intressen.

Xi och Putin: Bakom den strategiska vänskapen

Benjamin Quénelle (Paris), Harold Thibault (Beijing), *Le Monde*, 3 september 2025

Den nära relation de båda ledarna skyltar med bygger på motståndet mot västlägret. Men det är långt ifrån något symmetriskt partnerskap.

Som två gamla kompisar hälsade Kinas och Rysslands presidenter varandra med breda leenden och ett varmt handslag vid det regionala toppmötet i Tianjin, den enorma hamnstaden i nordöstra Kina, söndagen den 31 augusti. Härskaren i Kreml verkade rent av skämtsam när han och Xi Jinping på måndagen hade en gemytlig stund med Indiens premiärminister Narendra Modi, som ju vänt sig från USA på grund av de höjda tullar USA:s president Donald Trump beslutat om.

Men de verkliga diskussionerna skedde sedan på tisdagen i Beijing. Mellan de två stormakterna, i en tête-à-tête mellan två vänner. Relationerna mellan de båda ”är bättre än någonsin” gladdes Putin då, medan Xi Jinping hyllade ”det totala strategiska samarbetet” och fastslog åter deras vilja att tillsammans arbeta för ”skapandet av ett mer rättvist och rimligt globalt styre”, dvs mindre beroende av Väst.

I onsdags intog Putin en hedersplats på tribunen på Tienanmen-torget utanför Den förbjudna staden. Tillsammans med Nordkoreas diktator Kim Jong Un, och tjugofyra andra utländska ledare, bevittnade han då den stora militärparad Xi Jinping anordnat. Precis som den kinesiske stats- och partichefen varit på plats på Röda torget i Moskva den 9 maj.

”En dödskyss”

Kina närmar sig därmed Kremles version av historien om andra världskriget. Putin hade hyllat Sovjets seger över de tyska nazisterna och minimerat Västs roll. Inför högtidlighållandet av Japans kapitulation betonade Xi i sin tur Kinas roll. Som om dagspolitiken ledde till en gemensam syn på det förgångna.

Hade Vita huset hoppats kunna så splittring bland sina motståndare genom att rulla ut röda mattan för Putin i Anchorage den 15 augusti? I februari uttryckte USA:s utrikesminister Marco Rubio sina tvivel på möjligheterna till det i en intervju med den konservativa sajten *Breitbart*. Han sade följande om Donald Trumps försök att blidka den ryske presidenten: ”Jag är inte säker på att vi någonsin kommer att fullständigt dra bort ryssarna från sin relation med kineserna.” Och i Alaska lyckades Trump varken ändra på något av krigsförloppet i Ukraina eller den stora kinesisk-ryska vänskapen.

Kineser och ryssar betonar att man är väl fastsurrade i varandra. ”Xi och Putin visar att de har en stark relation på lång sikt, trots USA:s diplomatiska manövrerande”, säger Fjodor Lukjanov, chefredaktör för *Russia in Global Affairs* och ansedd för att stå Kreml nära. ”De ser att Trump försöker närma sig Moskva och rubba vänskapen Kina-Ryssland. Idag är det raka motsatsen vi ser!”

Denna vecka träffades de båda presidenterna för fyrtiofemte gången, minst, sedan de kom till makten. I december 2021 sade sig Putin känna ”goda vibrationer” i kontakterna med Xi. I början av februari 2022, tre veckor före invasionen av Ukraina, talade Kinas president om ”en obegränsad vänskap” mellan de båda länderna i samband med att han träffade ledaren i Kreml under vinter-OS i Beijing. Ett frågetecken förblir obesvarat: vad sade Putin då till sin ”vän” om planerna på att invadera Ukraina? Varskodde han honom om ”specialoperationen”?

Kriget har förändrat relationen. Genom att Ryssland mist sina marknader i väst har beroendet av Kina ökat kraftigt. Kina har aldrig fördömt Rysslands invasion av Ukraina. Man håller Ryssland ekonomiskt under armarna genom köp av fossila bränslen och levererar delar och maskiner för masstillverkning av drönare, en avgörande teknik i konflikten. Beijing försäkrar samtidigt att man avstått från direkta vapenleveranser, trots upprepade yrkanden om det från rysk sida.

Det finns ändå det som skiljer de båda stormakterna åt. Som när det uppstår konkurrens om intressesfärerna i Centralasien. Att nordkoreanska trupper skickats till fronten i Ukraina fick Beijing att höja på ögonbrynen eftersom det fanns risk för att det skulle uppstå en koppling mellan europeiska säkerhetsintressen och Nordost-Asien och legitima japanskt närmande till Nato. Kreml har också svårt att dölja frustrationen över att förverkligandet av den stora gasledningen genom Sibirien ser ut att dröja. Kina är fixerat vid sitt importberoende av såväl energi som livsmedel och aktrar sig noga för att bli beroende av en enda leverantör.

Men Beijing snålar inte på solidaritetsgester. I mars 2023, tre dagar efter att Putin av internationella brottmålsdomstolen ha åtalats för ”illegala deportationer” av ukrainska barn, välkomnade han under pompa och ståt ”sin vän Xi” i Moskva. ”En direkt gåva från Xi till Putin”, sade då en europeisk diplomat i Moskva. ”Det ger en form av diplomatisk immunitet åt Kreml som kan bli till stor nytta. Men det är också något av en dödskyss! Putin vet att hans land väger lätt mot Kina ...” Och även om överlägsenheten är uppenbar aktar sig Beijing för att förödmjuka sin partner.

Närmandet hade börjat före invasionen av Ukraina. Redan under vinter-OS i Sotji i februari 2014 stod det klart.⁸ Xi, som tagit makten i Kina ett år tidigare, åkte till öppningsceremonin, trots att inget protokoll fått någon av hans företrädare att delta på den sortens evenemang. Det var en gest mot Putin medan Barack Obama och Angela Merkel stannat hemma i protest mot de ”anti-gay” lagar Moskva just antagit.

Xi Jinpings närvaro var en signal. Han som vill leda ”den kinesiska nationens återfödelse” tolkar världens utveckling utifrån relationen med USA, som han vill tävla med. Men två och ett halvt år tidigare hade USA:s utrikesminister Hilary Clinton tillkännagett USA:s strategiska vändning mot Asien. För Beijing var det inget annat än ett öppet bevis på att USA bestämt sig för att dämna upp mot Kina.

Ryssland och Kina ser USA som en gemensam fiende. De avancerar därför parallellt. ”Den relationen svarar mot ett strategiskt val”, säger Sylvie Bermann, tidigare Frankrikes ambassadör i först Kina och sedan Ryssland. Hon har just kommit ut med en informativ bok om de kinesisk-ryska banden, *L'Ours et le Dragon* [Björnen och Draken]. Bägge ser USA:s militära styrka och spridningen av västliga värderingar och idéer som ett hot. Och Kina förväntar sig för sin del att Ryssland återgäldar med samma solidaritet om man en dag skulle invadera Taiwan.

”Ideologisk gemenskap”

”Man får varken överskatta eller underskatta relationerna mellan Kina och Ryssland. Det handlar inte om något konjunkturellt närmande: det finns en verklig bas av ekonomisk komplettering och ideologiskt en anti-västlig gemenskap”, säger Tatiana Kastouéva-Jean, chef för Rysk-Eurasiatiska Centret vid franska utrikespolitiska institutet. Det första handelskrig Donald Trump startade mot Kina (2018) och sedan USA:s försök att bromsa Kinas

⁸ Vinter-OS i Sotji 2014 avslutades 23 februari. Redan den 26 februari landade ryska fallskärmsjägare på Krim och intog parlaments- och regeringsbyggnaderna. Man ordnade också snabbt (16 mars) en ”folkomröstning” om Krimns förening med Ryssland, som officiellt fick ja med nära 97% av rösterna. Sedan uppmuntrade man till uppror i resten av östra Ukraina.

teknologiska utveckling har stärkt Kina i uppfattningen att hotet framför allt kommer från andra sidan Stila havet.

Sammanträffanden och entusiastiska uttalanden mellan Putin och Xi har därför blivit rena rutinen. Under ett ekonomiskt forum i Vladivostok 2018 stod de båda ledarna tillsammans och lagade crêpes med kaviar för att avsluta med att skåla i vodka. I FN:s säkerhetsråd blockerar de tillsammans alla västliga initiativ. I de stora frågorna rådfrågar de båda ledarna regelbundet varandra: den 8 augusti hade de ett telefonsamtal, bara några dagar före Putins möte med Trump i Alaska.

Närmandet har ändå inget självklart över sig. Ryssarna har en tradition av att kulturellt rikta blickarna mot Europa och Kina gör ingen mild bedömning av det post-kommunistiska Rysslands ekonomiska misslyckande. Geografiskt gränsar man till varandra, men kulturellt är det mycket som skiljer befolkningarna åt. Sedan gammalt råder också misstänksamhet mellan eliterna i det som en gång var ”en kommunistisk brödragemenskap”.

Det allt närmare samarbetet har inget med en militär allians att göra. I egenskap av stort imperium anser sig Kina inte ha behov av att få armarna bakbundna. I Ryssland används följande formel om närmandet: ”Inte alltid tillsammans, men aldrig den ene mot den andre”. Idag nöjer sig Putin med den ”pro-ryska neutralitet” Beijing uppvisat under tre års krig i Ukraina, där man varken tar avstånd från eller öppet stöder den ryska offensiven.

Kinas ekonomiska och diplomatiska stöd till Ryssland kommer emellertid till ett pris för landet i reaktionerna med Väst. ”Kina är mindre uniformt än det kan verka. En del anser att man gått för långt i stöd efter att kriget brutit ut”, säger en kinesisk akademiker som föredrar att vara anonym. Uttrycket ”obegränsad vänskap” har suddats ut. Men Kina är villigt att betala priset: i början av juli slog Kinas utrikesminister Wang Yi fast detta för chefen för EU:s diplomati, Kaja Kallas: inte tal för Beijing om att svika Ryssland. Ett nederlag för ryssarna i Ukraina skulle bara ge Väst möjlighet att fokusera på Kina.

”Undvika pariasstämpel”

Kina har ändå stundom visat tecken på otålighet. När Vladimir Putin 2023 viftade med kärnvapenhotet ska Xi personligen ha varnat honom. ”Det finns spänningar”, påpekar Tatiana Kastouéva-Jean. ”Ryssarna är inte nöjda med mängden kinesiska investeringar i Ryssland eller tillgången till den kinesiska marknaden för ryska varor.”

Varje gång diplomater från Kina och EU träffas inleds det med att de senare uttalar sitt missnöje med Kinas sätt att underlätta Moskvas krigföring i Ukraina. Kina inser också att man får undvika att alltför mycket försämra relationerna med Väst. ”Kina vill framför allt undvika att hamna i den pariasituation som drabbat Ryssland”, säger Sylvie Bermann.

I grunden har relationen mellan Kina och Ryssland nått en tröskel, i brist på nya idéer och dynamik. Kina står för 26 procent av rysk utrikeshandel medan Ryssland bara står för 3 procent av Kinas. Och inga nya projekt är synbara. ”Kina står för ett viktigt stöd till Ryssland, inte så mycket som köpare av olja och gas som när det gäller leverantör av raffinerad teknologi och där saknar Moskva andra alternativ. Men de ryska ledarna hade räknat med ett mycket närmare samarbete om lån och investeringar”, säger Vladislav Inozemtsev, rysk ekonom, medgrundare till och medlem av *Center for Analysis and Strategies in Europe*, en analysgrupp av de post-sovjetiska länderna och den ryska diasporan med säte på Cypern. ”I relationerna råder varken kris eller någon återvändsgränd, bara en påminnelse om att verkligheten inte är lika ljus som förväntningarna.”

I onsdags beskådade de båda männen tillsammans paraden på Tienanmen-torget av trupper, missiler och stridsvagnar. Redskap för en kinesisk makt av helt annan kaliber än Rysslands. Men bägge anser nog sig ha behov av den andre under lång tid framöver.

Indien i valet och kvalet mellan Kina och USA

Sophie Landrin (New Delhi), *Le Monde*, 5 september 2025

Fotot var framför allt en symbolisk trotshandling avsedd för USA:s president. Där står Vladimir Putin, Narendra Modi och Xi Jinping den 1 september i Tianjin på toppmötet med Shanghai Cooperation Organisation skrattande som de allra bästa vännerna i världen. Sin vana trogen överdriver Indiens premiärminister Narendra Modi sin nära relation med denna världens storheter, skrattar högst av alla, griper efter den ryske presidentens hand (i december är det tänkt att han ska välkomna Putin i New Delhi). I årtal har han gjort på samma sätt med Donald Trump. Men förhållandet mellan de båda har avsevärt försämrats under den amerikanske presidentens andra mandatperiod. Efter två decennier då partnerskapet mellan Indien och USA stärkts genomgår de båda länderna nu en kraftig kris av misstroende.

Donald Trump har infört femtioprocentiga strafftullar för att Indien köper råolja i Moskva, en skarp form av protektionism där Indien varit oförmöget att sluta något handelsavtal med USA. Dessutom tillfogade han Modi värsta sortens förolämpning genom att vänslas med Pakistan, Indiens svurna fiende, efter den senaste militära sammandrabbningen mellan de båda grannländerna.

Narendra Modi med Putin och Xi Jinping (Licens: [GODL](#))

Den indiske premiärministerns replik blev en gir österut och trotsigt närma sig Ryssland, landets traditionella partner, och Kina, Indiens allra största rival. Signalen från Narendra Modi, med stöd av en klar majoritet av indier, är tydlig: Indien tänker inte böja sig för Washington. Genom att behandla Indien illa tar Donald Trump risken att öka Indiens

beroende av Ryssland, dess främste leverantör av vapen och oja och dessutom Indiens ekonomiska beroende av Kina. Trump har drivit på tövädret mellan Narendra Modi och Xi Jinping.

Det är för tidigt att avgöra om det är fråga om någon hållbar försoning mellan de båda asiatiska giganterna, som ensamma har 2,8 miljarder invånare – dvs 40 procent av världens befolkning. Bägge gör anspråk på att vara stora civilisationer, siktar på att ena det Globala Syd och önskar se en mer jämlik fördelning av makten i en multi-polär värld.

Men relationen mellan de båda grannländerna har djupa rötter i gränskonflikten i Himalaya, en gräns som Kina aldrig godtagit. Indien har aldrig riktigt återhämtat sig efter det kinesiska blixtkriget 1962, som slutade med ett nederlag för den indiska armén och att Kina erövrade ett område på 30 000 kvadratkilometer i Ladakh, nu omdöpt till "Aksai Chin".

2017 gick Kinas armé till offensiv genom att försöka bygga en väg på den strategiska plattan Doklam i den del som kontrolleras av Bhutan, men som Beijing gör anspråk på. Efter den incidenten träffades Narendra Modi och Xi Jinping både 2018 och 2019, men försöken till närmande gick om intet efter en ny incident i Himalaya: den kinesiska attacken 2020 i Ladakh då 20 indiska soldater dödades. Beijing gör fortfarande anspråk på en del av Ladakh, och hela Arunachal Pradesh och fortsätter utveckla infrastrukturerna i Tibet och Xinjiang. På mötet i Tianjin sade Kinas president visserligen att de territoriella frågorna inte fick avgöra relationerna. Men gränskonflikten kvarstår helt och hållet.

Ökat kinesiskt inflytande

"Det vore ett misstag att tolka mötet mellan Modi och Xi som tecken på ett genombrott i de mest omstridda frågorna, som förpestat relationerna i decennier", skriver i *Indian Express* Uday Bhaskar, chef för tankesmedjan *Society for Policy Studies*. "Konflikten om territorium och gränser är komplex och går tillbaka på Indiens och Kinas tillblivelse som självständiga nationer (1947 respektive 1949) och står i centrum för de bilaterala motsättningarna vad gäller säkerhet. Olika försök att hitta ett *modus vivendi* har inte lett någon vart."

Det finns även andra hinder i relationen mellan Indien och Kina. Först och främst Kinas samarbete med Pakistan, Indiens stora fiende, som ju också gör anspråk på en del av dess territorium i Kashmir. Kina är främsta vapenleverantör till Pakistan och de båda allierade har planer på nya projekt. Sedan är Kinas ambitioner att öka sitt inflytande i Indiens närområde – Sri Lanka, Bangladesh, Maldiverna, Nepal – vilket strider med Narendra Modis strategi med "*neighbourhood first*". De båda länderna förblir rivaler även om Xi Jinping talar om ett "partnerskap för utveckling".

Mötet i Tianjin betyder inte att Indien hamnat i det kinesisk-ryska lägret, inte ännu. Strax innan han satte foten i Kina besökte Narendra Modi Japan för att där slå fast de båda ländernas "orubbliga vilja till ett Indiska Oceanen-Stila havet fritt och öppet", viket ju direkt går emot Kinas intressen. Indien är fortfarande knutet till Väst genom flera avtal om partnerskap med EU. Och landet hoppas inom en nära framtid kunna få till stånd ett handelsavtal med EU.

Krisen med USA understryker åter, och framför allt, i vilken utsträckning Indien fortfarande bara är en makt på medelstor nivå. Strategin med en rad olika allianser och Narendra Modis diplomati i alla riktningar har berövat honom möjligheten att hitta verkligt solida bundsförvanter. Indien har ena foten i det kinesisk-ryska block som siktar på att utgöra en anti-västlig samling och den andra i en amerikansk intressesfär med målet att dämna upp mot Kina. New Delhi är klämd av stormakt nummer ett i världen, inmålade i ett hörn genom sitt eget motsägelsefulla agerande och med två fiender i sitt allra närmaste grannskap. Kanske närmar sig sanningens ögonblick för Indien nu.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips

[Här är Putin och Xis önskedröm – kan den gå i uppfyllelse?](#) (SVT 3/9 2025)

[Trump kastar Kina och Indien i famnen på varandra](#) (DN 2/9 2025)